gemeente Twenterand



Veiligheidsanalyse *Twenterand 2025*

Factsheet gemeente Twenterand

Deze factsheet is een samenvatting van de veiligheids-analyse uitgevoerd door Ipsos I&O voor gemeente Twenterand en geeft een overzicht van de belangrijkste resultaten op de vijf veiligheidsvelden van het kernbeleid veiligheid (VNG, 2022).

Aan de hand van dit model kan de integrale veiligheidssituatie van Twenterand worden beschreven en kunnen prioriteiten worden gesteld.

De vijf veiligheidsvelden zijn:

1. Veilige woon- en leefomgeving
2. Bedrijvigheid en veiligheid
3. Jeugd en veiligheid
4. Fysieke veiligheid
5. Integriteit en veiligheid

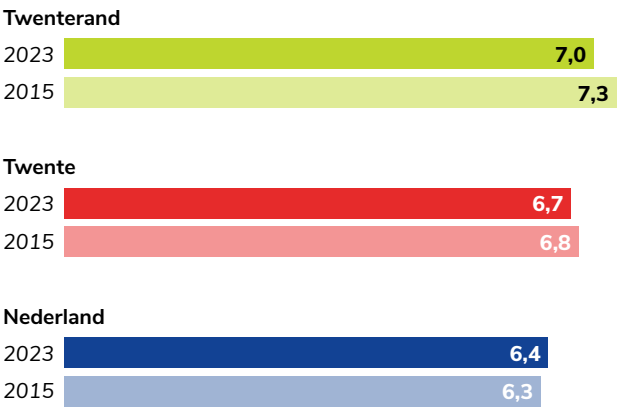
1 Veilige woon- en leefomgeving

Veiligheid in de alledaagse woon- en leefomgeving, in de wijk, de buurt en de straat. Hoofdthema's zijn sociale kwaliteit, fysieke kwaliteit, objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel). Bronnen voor deze thema's zijn registraties van de gemeentelijke BOA's, Mijande (wonen), buurtbemiddeling Twenterand, de politie, Veilig Thuis, Tactus (verslavingszorg), en de inwonersenquête van de Veiligheidsmonitor.

1.1 Sociale kwaliteit

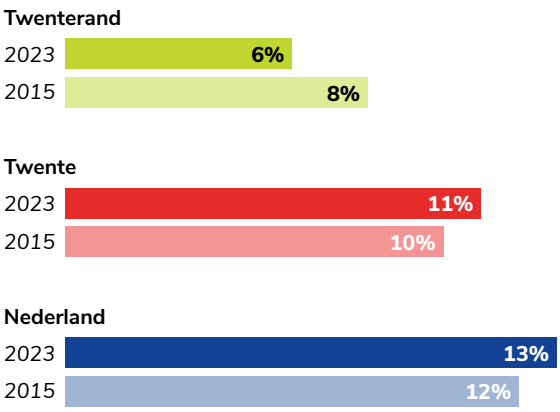
Bij sociale kwaliteit gaat het vooral om de thema's sociale cohesie en – overlast, woonoverlast en overlast verwarde personen.

Figuur 1.1 *Schaalscore sociale cohesie in de buurt (0-10)*



Bron: Veiligheidsmonitor

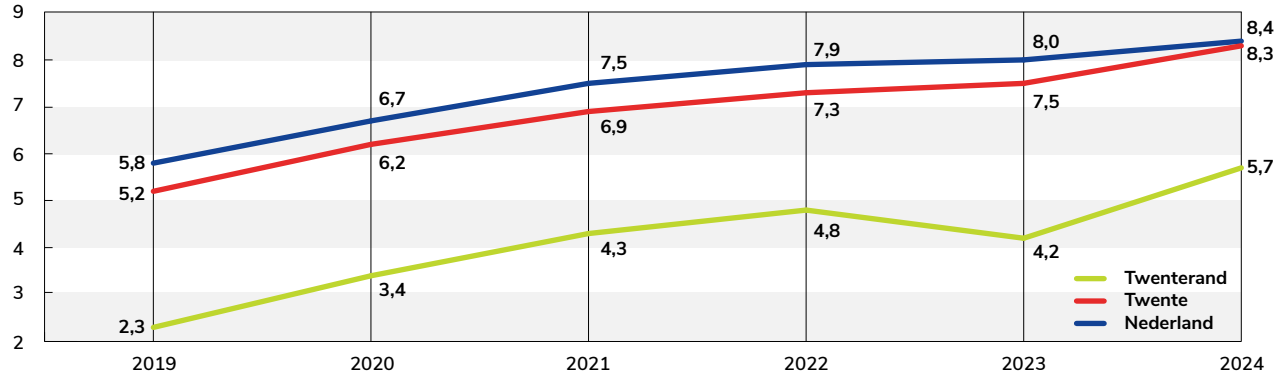
Figuur 1.2 *Sociale overlast in de buurt (percentage ervaart zelf veel overlast)*



Bron: Veiligheidsmonitor

In Twenterand is de **sociale cohesie** hoog en de **sociale overlast** laag in vergelijking met het gemiddelde in de regio Twente en Nederland. Wel zien we uit verschillende bronnen een toename in overlast van personen met **zorgwekkend gedrag** (vooral psychiatrisch en multiproblematiek). Deze toename is ook sterker dan de regionale ontwikkeling.

Figuur 1.3 *Overlast personen met zorgwekkend gedrag per 1.000 inwoners*



Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 1.4 *Incidenten personen met zorgwekkend gedrag per 10.000 inwoners*



Bron: GGD Twente – meldpunt zorgwekkend gedrag

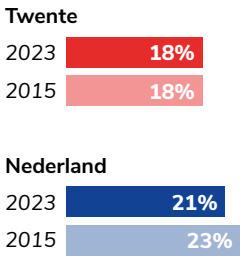
1.2 Fysieke kwaliteit

Bij fysieke kwaliteit gaat het vooral om fysieke voorzieningen, vernielingen, verloedering en zwerfvuil.

In Twenterand is de trend op het gebied van fysieke verloedering, overlast en vernielingen stabiel (met een toename in zwerfvuil en vernielingen rond 2020). Landelijk en in de regio is er echter een positieve trend te zien op deze onderwerpen. Twenterand doet het nog wel goed ten opzichte van het regionale en landelijke gemiddelde, maar het verschil loopt terug.

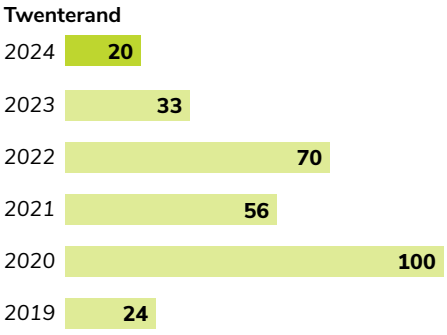
Figuur 1.5 *Fysieke verloedering in de buurt (percentage ervaart zelf veel overlast)*

Fysieke verloedering (VM) is het totale percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van één of meer van de volgende vormen van overlast: 1) rommel op straat; 2) bekladde muren of gebouwen; 3) vernield straatmeubilair, bijv. vuilnisbakken of bankjes; 4) hondenpoep, bijv. op de stoep of op grasveldjes.



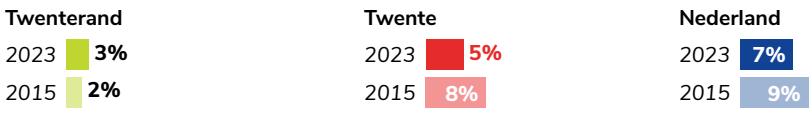
Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 1.6 *Incidenten illegaal gestort afval en zwerfvuil*



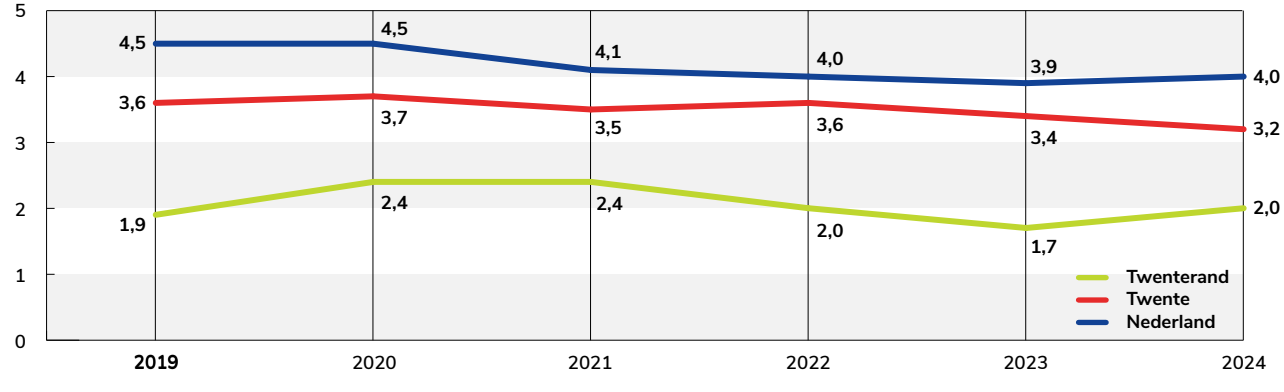
Bron: gemeente Twenterand (VTH)

Figuur 1.7 *Slachtofferschap vernielingen (percentage zelf slachtoffer)*



Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 1.8 *Misdrijven vernieling c.q. zaakbeschadiging per 1.000 inwoners*



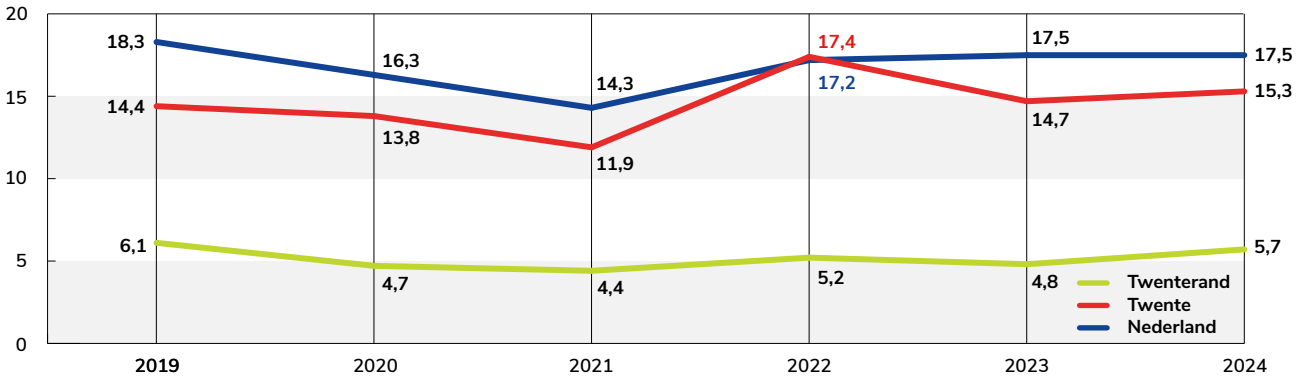
Bron: openbare data politie

1.3 Objectieve veiligheid

Bij objectieve veiligheid gaat het vooral om verschillende vormen van vermogens- en geweldscriminaliteit zoals inbraak en diefstal, mishandeling en huiselijk geweld.

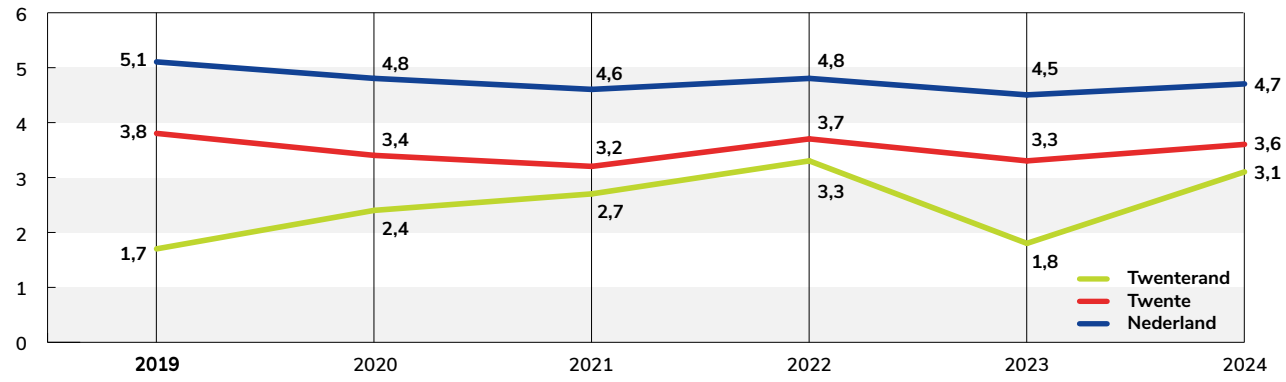
In Twenterand komen vermogensdelicten zoals diefstal en inbraak relatief weinig voor in vergelijking met de regio en landelijk. Voor geweldsdelicten was dit de afgelopen jaren ook (nog) het geval, maar hier loopt het verschil terug. Het aantal geweldsdelicten in Twenterand stijgt namelijk. Specifiek is er een ook een stijging in het aantal meldingen van huiselijk geweld, dit komt nu in Twenterand relatief gezien vaker voor dan gemiddeld in Twente en Nederland.

Figuur 1.9 *Misdrijven diefstal, inbraak en overige vermogensdelicten per 1.000 inwoners*



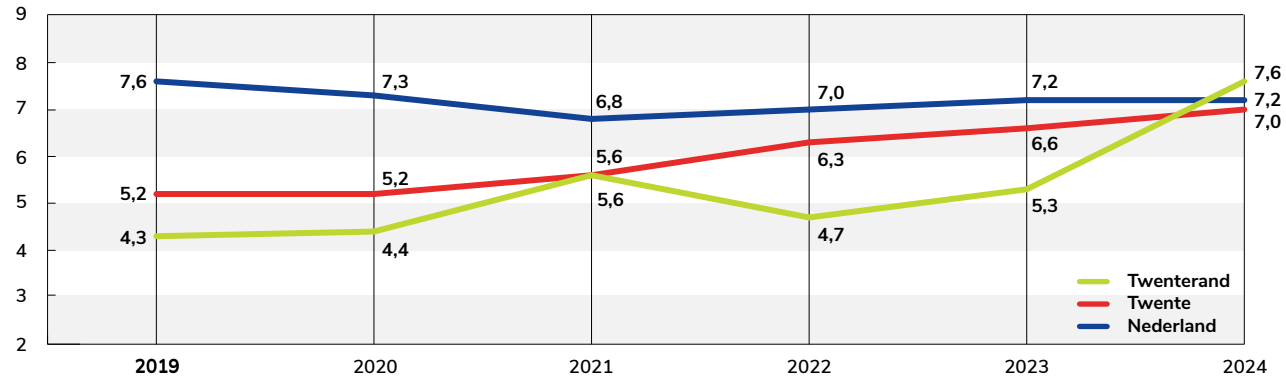
Bron: openbare data politie

Figuur 1.10 *Misdrijven geweldsdelicten per 1.000 inwoners*



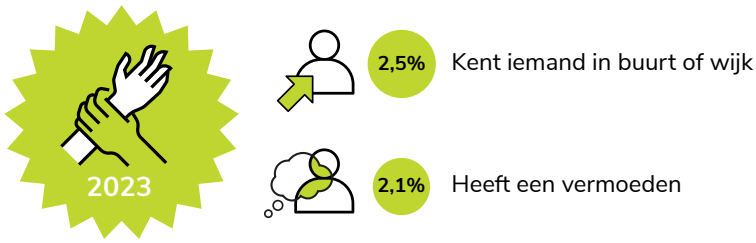
Bron: openbare data politie

Figuur 1.11 *Meldingen huiselijk geweld per 1.000 inwoners*



Bron: openbare data Veilig Thuis

Figuur 1.12 *Slachtofferschap huiselijk geweld in Twenterand*



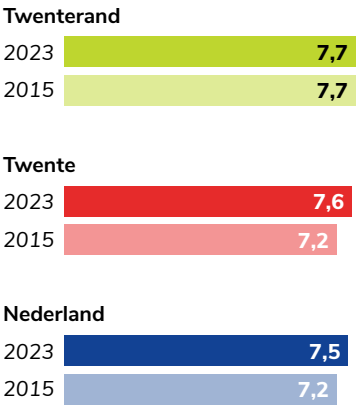
Bron: Veiligheidsmonitor

1.4 Subjectieve veiligheid

Bij subjectieve veiligheid gaat het vooral om de veiligheidsbeleving van inwoners in de buurt. De Veiligheidsmonitor is de enige (cijfermatige) bron van informatie hierover.

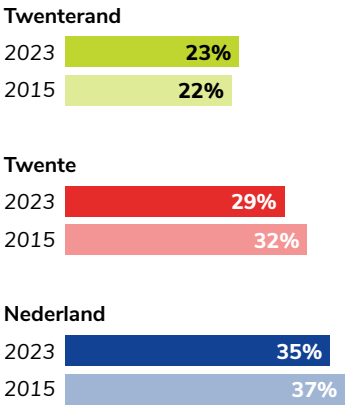
In Twenterand zijn inwoners meer tevreden over de veiligheid in de woonomgeving en voelen zich in het algemeen minder onveilig dan gemiddeld in de regio en Nederland. Het verschil is over de afgelopen jaren wel teruggelopen, want regionaal en landelijk zijn er positieve ontwikkelingen op dit thema en in Twenterand is de situatie stabiel. Binnen de gemeente voelen meer inwoners van Westerhaar-Vriezenveensewijk zich wel eens onveilig in de buurt dan gemiddeld.

Figuur 1.13 *Rapportcijfer veiligheid in de woonomgeving (1-10)*



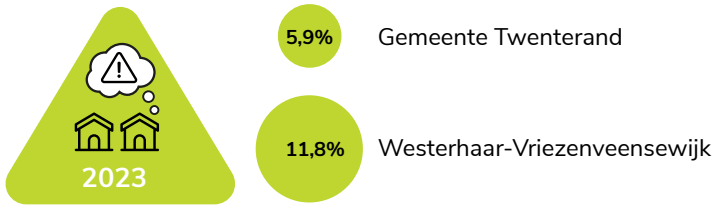
Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 1.14 *Veiligheidsbeleving in het algemeen (percentage wel eens onveilig)*



Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 1.15 *Veiligheidsbeleving in de buurt (percentage wel eens onveilig)*

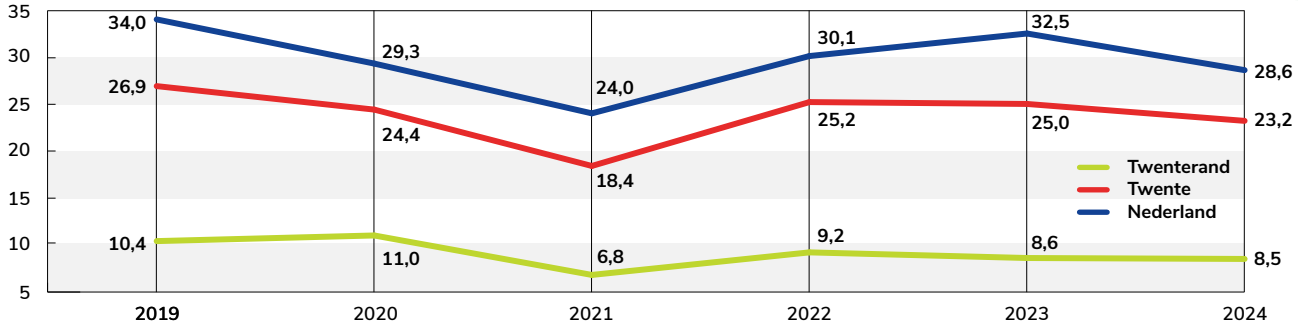


Bron: Veiligheidsmonitor

2 Bedrijvigheid en veiligheid

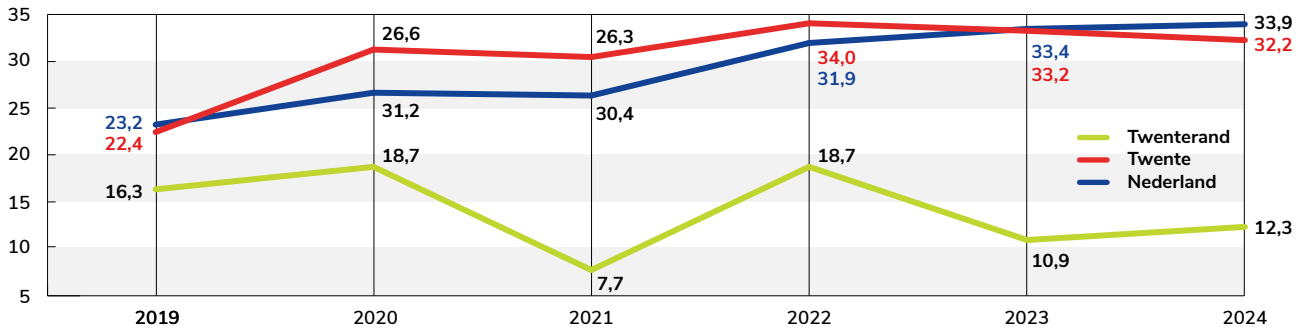
Sociale veiligheid (overlast, geweld en vermogenscriminaliteit) rond verschillende vormen/locaties van bedrijvigheid, zoals winkels, bedrijventerreinen, uitgaansgebied en evenementen. Bronnen voor deze thema's zijn vooral de registraties van de BOA's en politie, en de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor.

Figuur 2.1 *Misdrijven winkeldiefstal en diefstal/inbraak bedrijven en instellingen per 10.000 inwoners*



Bron: openbare data politie

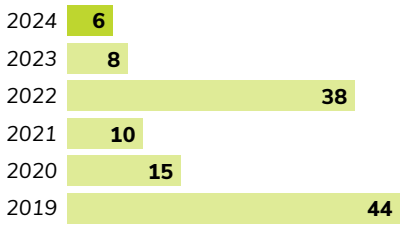
Figuur 2.2 *Overlast i.v.m. alcohol/drugs per 10.000 inwoners*



Bron: openbare data politie

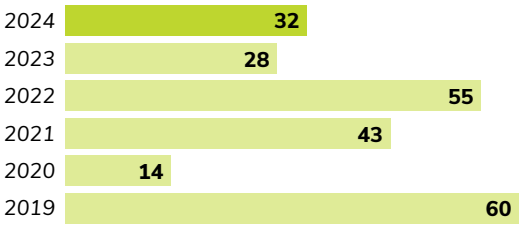
De ontwikkelingen op het gebied van winkeldiefstal en diefstal/inbraak bij bedrijven en instellingen in Twenterand zijn vergelijkbaar met de regionale en landelijke ontwikkelingen. Over de langere termijn is er sprake van een daling, met specifiek in 2021 een dip (corona). Bij overlast in verband met alcohol en drugs is er in Twenterand opvallend genoeg een dalende trend, terwijl regionaal en landelijk de overlast toeneemt. Controles van de BOA's gerelateerd aan uitgaansleven en evenementen vertonen ook een daling tussen 2019 en 2024, hoewel er in 2022 wel extra veel controles (nodig) waren.

Figuur 2.3 *Controles alcoholwet en bijzondere wetten excl. evenementen*



Bron: gemeente Twenterand (VTH)

Figuur 2.4 *Controles evenementen (A/B/C en alcoholwet) paasvuren en eindejaarvieringen*

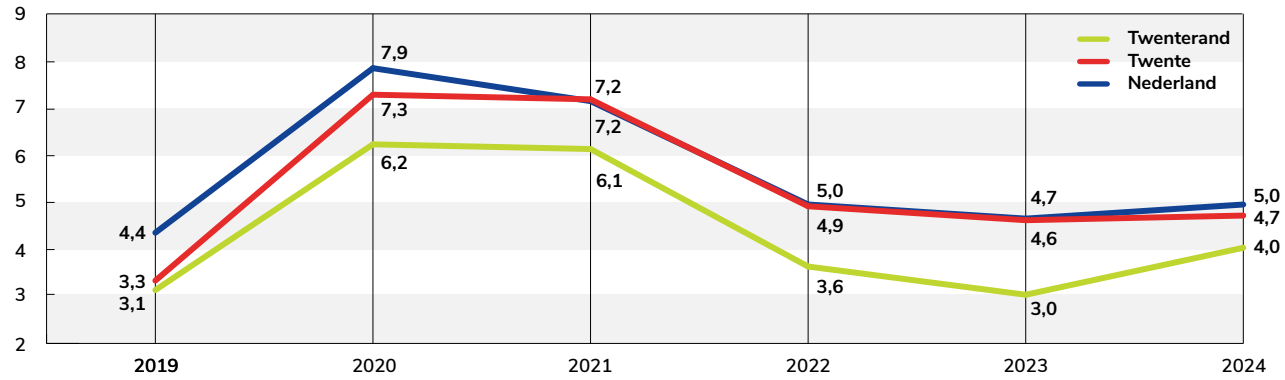


Bron: gemeente Twenterand (VTH)

3 Jeugd en veiligheid

Jeugdoverlast en -criminaliteit, problematische individuele jongeren, alcohol- en drugsgebruik door jongeren en veiligheid in en om de school. Bronnen voor deze thema's zijn registraties van de politie, stichting Halt, leerplichtambtenaren en informatie uit de GGD gezondheidsmonitor jeugd en de Veiligheidsmonitor.

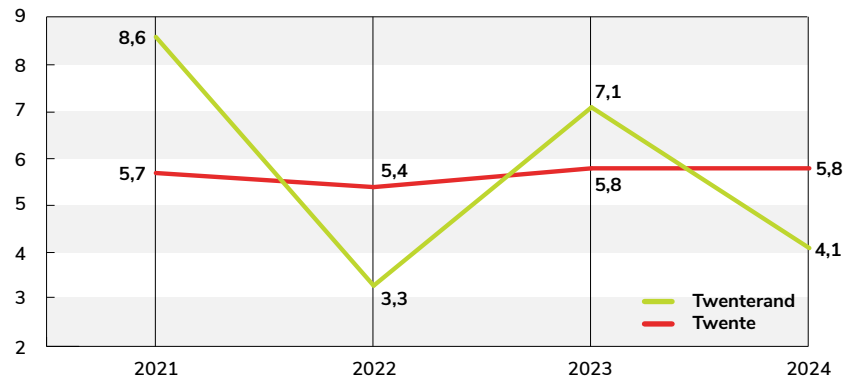
Figuur 3.1 *Meldingen overlast jeugd per 1.000 inwoners*



Bron: openbare data politie

Overlast door jeugd in Twenterand is lager dan gemiddeld in de regio en landelijk, en volgt dezelfde trend. Daarbij worden er in Twenterand relatief steeds minder jongeren verwezen naar Halt voor strafbare feiten in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Wel opvallend is de toename in dronkenschap van jongeren en het aandeel dagelijkse rokers. Dit neemt in Twenterand sterker toe dan gemiddeld in Twente, terwijl er landelijk helemaal geen toename is. De leerplichtambtenaren van de gemeente constateren een toename in het aantal meldingen van ongeoorloofd verzuim. Hierbij dient te worden opgemerkt dat er specifiek is ingezet op het verbeteren van de meldingsbereidheid bij scholen, aangezien leerplichtambtenaren pas kunnen optreden wanneer meldingen daadwerkelijk worden gedaan.

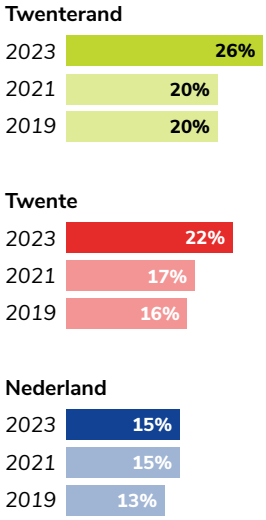
Figuur 3.2 *Verwijzingen naar stichting Halt per 10.000 inwoners*



Bron: stichting Halt

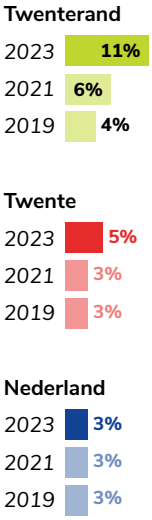
'In Twenterand worden relatief steeds minder jongeren verwezen naar Halt voor strafbare feiten...'

Figuur 3.3 *Aandeel jeugd dat in de afgelopen 4 weken dronken is geweest*



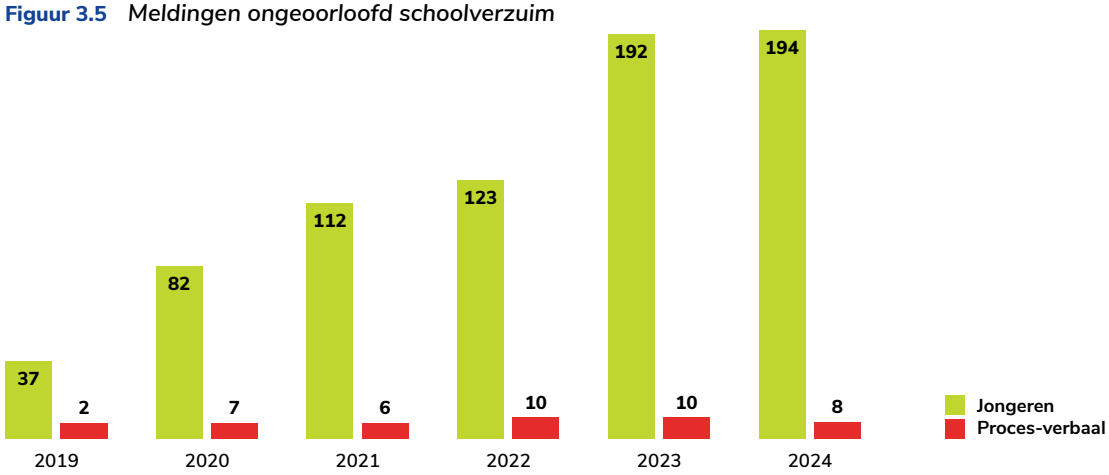
Bron: GGD gezondheidsmonitor jeugd

Figuur 3.4 *Aandeel jeugd dat dagelijks rookt*



Bron: GGD gezondheidsmonitor jeugd

Figuur 3.5 *Meldingen ongeoorloofd schoolverzuim*



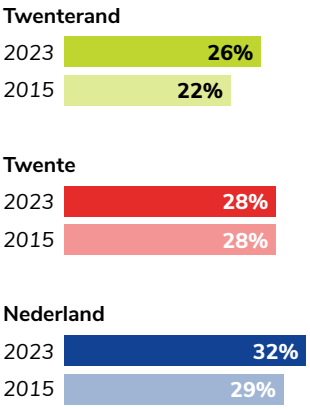
Bron: gemeente Twenterand (leerplichtambtenaar)



4 Fysieke veiligheid

Verkeersveiligheid is het enige thema waar op dit moment inzicht voor te geven is op gemeenteniveau, de andere thema's binnen dit veiligheidsveld spelen vooral op het niveau van de regio Twente (brandveiligheid, externe veiligheid / omgevingsveiligheid en voorbereiding op crisisbeheersing). Bronnen voor informatie over verkeersveiligheid zijn de politie en de Veiligheidsmonitor.

Figuur 4.1 *Verkeersoverlast (percentage zelf veel overlast ervaren)*



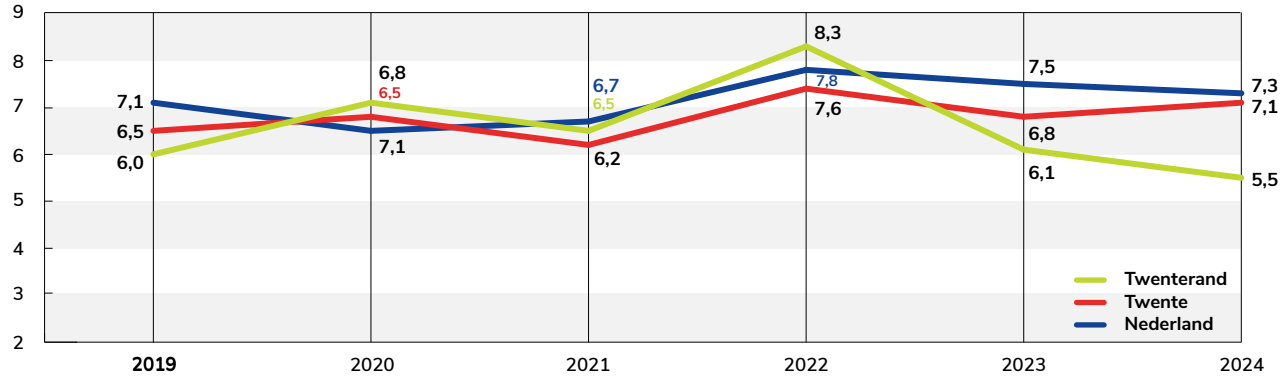
Bron: *Veiligheidsmonitor*

'De verkeersoverlast in Twenterand is toegenomen tussen 2015 en 2023, net als gemiddeld in Nederland'

De **verkeersoverlast** in Twenterand is toegenomen tussen 2015 en 2023, net als gemiddeld in Nederland. In de periode 2019 tot en met 2024 is er in Twenterand een afname in het aantal er invloed) en ongevallen, hoewel er in 2022 wel een piek and is er over de periode 2019 t/m 2024 juist sprake van een vallen.

Verkeersoverlast (VM) is het totale percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van één of meer van de volgende vormen van overlast: 1) te hard rijden; 2) agressief gedrag in het verkeer; 3) parkeerproblemen, bijv. fout geparkeerde voertuigen of te weinig plaatsen.

Figuur 4.2 *Verkeersmisdrijven (weg) en ongevallen (weg) per 1.000 inwoners*



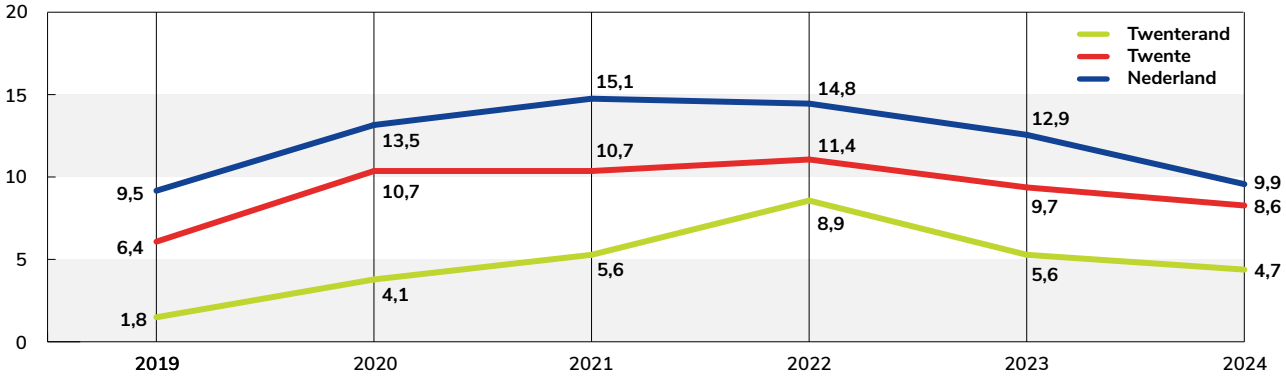
Bron: *openbare data politie*

5 Integriteit en veiligheid

Bij dit veiligheidsveld gaat het om verschijnselen die meer fundamenteel de rechtsorde en veiligheid bedreigen: radicalisering en polarisatie, **georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit**, Veilige Publieke Taak, informatieveiligheid en ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Dit is ook het veiligheidsveld waar het verkrijgen van (vergelijkba en regionale en landelijke benchmarks het moeilijkst is. andere van Vizier (Art. 1 voorziening), de politie, de BO vertrouwenspersoon en de Veiligheidsmonitor.

Ondermijnende criminaliteit (Min. J. en V.) is de term voor het gebruik van legale bedrijven en dienstverleners door de georganiseerde misdaad voor hun illegale activiteiten. Hierdoor raken onder- en bovenwereld met elkaar vermengd. Dat zorgt voor onveilige situaties. Het ontwricht de samenleving en ondermijnt de rechtsstaat.

Figuur 5.1 *Discriminatie, vreemdelingenzorg, cybercrime en maatschappelijke integriteit per 10.000 inwoners*

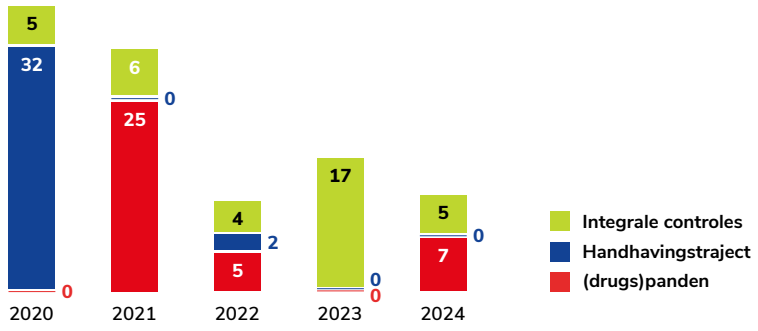


Bron: openbare data politie

Het aantal misdrijven binnen de brede categorie polarisatie en maatschappelijke integriteit (waar ook cybercrime onder valt) is in Twenterand toegenomen tussen 2019 en 2024, net als in Twente. Georganiseerde criminaliteit is wat gedaald ten opzichte van 2019, maar hier waren in 2022 en 2020 duidelijke toenames in. De gemeentelijke BOA's zijn in 2020 ook veel bezig geweest met handhavingstrajecten, en het jaar erop met toezicht op de sluiting van (drugs)panden. Meer dan een kwart van de inwoners van Twenterand heeft één of meer **verdachte situaties** gezien of meegemaakt in de woonomgeving die te maken zouden kunnen hebben met ondermijning. In Westerhaar-Vriezenveensewijk is dit percentage significant hoger dan gemiddeld ners wel signalen van uitbuiting op het werk de meeste inwoners onzichtbaar. De thema's integriteit (vertrouwenspersoon) hebben ge

Verdachte situaties (VM) is het totale percentage inwoners dat weleens iets verdachts gezien of meegemaakt heeft in de woonomgeving in de afgelopen 12 maanden, van 10 situaties die te maken kunnen hebben met (ondermijnende) criminaliteit. Voorbeelden van situaties zijn: verdachte personen die rondhingen in de buurt; woningen waar verdacht veel verschillende mensen in- en uitgaan; aanwijzingen voor drugsgebruik, bijv. verdachte zakjes met wiet of poeder, tabletten of spuiten.

Figuur 5.2 *Toezichttaken BOA's gerelateerd aan ondermijnende criminaliteit*



Bron: gemeente Twenterand (VTH)

Figuur 5.3 *Verdachte situatie(s) gezien of meegemaakt in de woonomgeving*

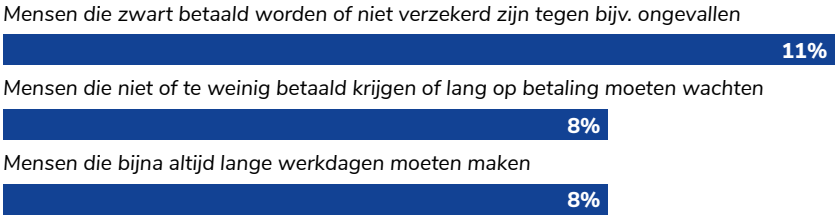


28% Gemeente Twenterand

39% Westerhaar-Vriezenveensewijk

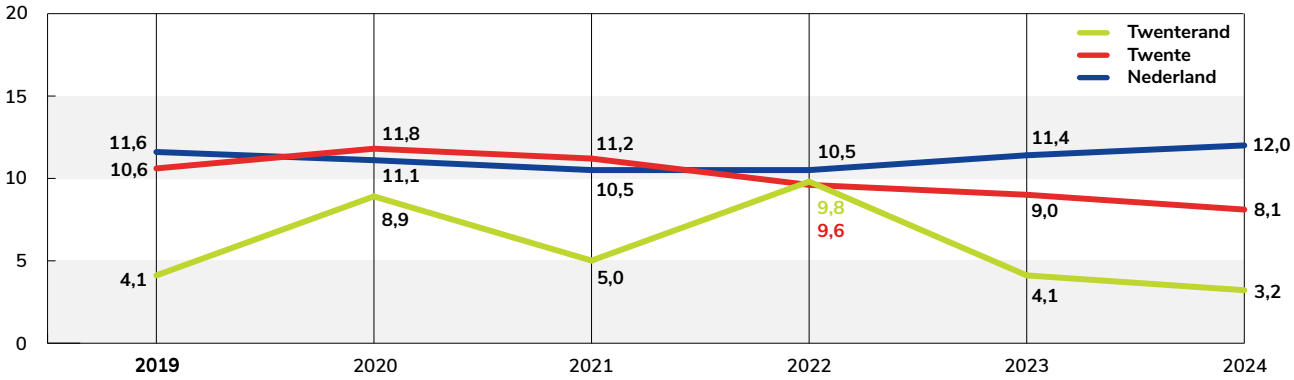
Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 5.4 *Uitbuiting op het werk (percentage signalen opgemerkt in eigen omgeving)*



Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 5.5 *Georganiseerde criminaliteit per 10.000 inwoners*



Bron: openbare data politie

Figuur 5.6 *Melding datalek*



18 Melding datalek, **niet** door naar AP

2 Melding datalek, **wel** door naar AP

Bron: gemeente Twenterand (privacy officer)

Figuur 5.7 *Meldingen vertrouwenspersoon*



5 Melding ongewenst gedrag/integriteit

1 Melding overtreden gedragsregels

Bron: gemeente Twenterand (vertrouwenspersoon)

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Twenterand
Manitobaplein 1
7671 GS Vriezenveen

Een uitgave van
Ipsos I&O Publiek
Zuiderval 70
7543 EZ Enschede

Vormgeving
Studio Wiegers
erik@studiowiegers.nl